

lása.
Tanítóegylet
an belőlendő
ek javadalmá:
a, egy szoba
bá élelmiszer
ak inálligens,
ményes mind-
ügyeki bizott-
a felügyelő
g István igaz-
nyád-utca 5)
vezetői kö-
tud-
február 10.
z állás az
elő-bizottság
szabványjól
795-31
mény.
becsei jira-
m meire-
pályázatot
kik ezen ál-
az 1883. évi
évi XX. t.-e
a valamint
a névelésne-
a felszerelt
a március
nyeket nem
avadalesés
240 K. lak-
tbb fogom
már hó 29.
Ignác s. k.
ró.

ök!
SA
spitákmal.
ért lehet:
K
ezer
ezer
a készlet tart.
mellett
ellschaft
S ABERT
POLITI-
VATALL
P. PÉL

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybcske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájler Lajos.

Felolós szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybcskerek, 1916.

KLV. évfolyam, 28. szám.

Szombat, február 5.

Höfer mai jelentései. Az orosz hadszíntér.

Budapest, február 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér:

Egy orosz-**magyar repülői bombákat dobott a Kremenictól keletre fekvő Szumsk orosz hadtáppállomásra. Számos épület áll lángokban.**

Egyéb nevezetesebb esemény nincs

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Az olasz hadszíntér.

Budapest, február 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

A tengerparton a tűzérési harcok meglehetősen élénk maradtak és a karinthiai és tiroli határ-**vidék több pontjára is kiterjedtek.**

Luino kastélyt az ellenség tűzcsővének több felütése részben szétrombolta.

A felmei hídfő előtt az olaszok csapatainak legutóbbi vállalkozása következtében a ciginj-selől uttól nyugatra **levő lejtőkre vonultak vissza.**

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Előnyomulásunk Albániában.

Budapest, február 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Hivatalos jelentés.

Délkeleti hadszíntér:

Északalbániában levő csapataink elérték az Ismi-folyót.

Montenegróban a helyzet változatlanul nyugodt.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Hajórajunk bombázta az olasz partokat.

Budapest, február 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Hivatalos jelentés.

Események a tengeren:

Egy cirkálójajunk február 3-án délelőtt **bombázta az olasz keleti partot és San Vilo pályaudvarait és e község körletében több raktárt és egy gyárat, valamint egy uszódarut tüzelésével súlyosan megrongált, továbbá az Aryelo-folyón, Ortonató északra levő vasuti hidat szétrombolta.**

San Vilo bombázása után tűzvészeket figyeltünk meg.

Cirkálójajunk visszatért anélkül, hogy zavarták volna.

Flottaparancsnokság.

A német főhadiszállás jelentései.

A nyugati hadszíntér.

Budapest, február 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Berlin, február 4.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Egy újabb angol robbantás megsemmisítette Hulluchtól északnyugatra megszállva tartott egyik robbantási től-**csérünket.**

Leosnál és Neuville-nél élénk közigránátharcok.

Az ellenséges tűzérés az arcvonal sok helyén, különösen az Argonneokban élénk tevékenységet fejtett ki. Martellől nyugatra sértetlenül jutott közünkre egy francia harci kéffedelő, amelynek vezetője oltóvéd.

Keleti hadszíntér.

Budapest, február 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 4.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Különös esemény nem történt.

Balkán hadszíntér.

Budapest, február 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 4.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-hadszíntér:

Repülőink a Vardar-völgyben a görög határtól délre és a Szalonki-öböl kikötőhelyein terjedelmes tüzeket figyeltek meg.

Legfelsőbb hadvezetőség.

Német buvárhajó a Themse torkolatában. Elpusztult német léghajó.

Budapest, február 4. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 4.

A Wolff-ügynökség jelenti:

Január 31-ikén és február 1-én egy német tengeralattjáró a Themse torkolatában elsüllyesztett egy angol felfegyverzett megfigyelő gőzöst, egy belga és három angol halászgőzöst, amelyek megfigyelési célokra szolgáltak.

Az L. XIX. tengerészeti léghajó egyik felderítő utjáról nem tért vissza. A fogataiba vett kutatás eredménytelen maradt. Egy Reuter-jelentés szerint február 2-án a Grimsbybe való „King Stephan” nevű angol halászgőzös az Északi-tengeren rátalált a léghajóra, amelyet a hullámok dobáltak. A gondola és a léghajó teste részben víz alatt volt. A legénység a léghajó vízből kiálló részein tartózkodott. Az angol halászgőzös elutasította megmentésükre irányuló kéréseiket, hivatkozással arra, hogy legénysége gyöngébb mint a léghajóé. A halászgőzös inkább visszatért Grimsbybe.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

HIREK.

— Csekonics Endre gróf német kitüntetésé. Vilmos császár a német vörös-kereszt I. és II. osztályú díszjelvényével tüntette ki Csekonics Endre gróf királyi biztost, a Magyar Vörös Kereszt elnökét, a kitüntetésüket Fürstenberg gróf a német birodalom budapesti főkonzulja tegnap adta át elismerő szavak kíséretében a királyi biztosnak aki meleg szavakban mondott köszönetet a kitüntetésért.

— A Patronage-egylet ülése. A nagybecskereki patronage-egyesület február hó 5-én (szombaton) délután 4 1/2 órakor a kir. törvényszék tanácsstermében (I. em. 50. ajtó) választmányi ülést tart, amelyre a választmány tagjait ezúton meghívom. Dr. Kovács Rókus egyesületi elnök.

— A vármegyei gazdasági egyesület közgyűlése. A Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését a vármegyeház dísztermében.

— A jótékony célú hangverseny. A helybeli Vöröskereszt és a 29-ik gyalogezred elesett hőseinek árvái javára február 9-én este a

Városi Színházban a 29. gyalogezred zenekarának s itteni kiváló műkedvelők közreműködésével rendezendő nagyszabású jótékony célú hangverseny műsorát most állapította meg a rendezőség. A műsor a következő:

1. Beethoven: Leonore 3. Nyitány. Előadja a 29. gy.-ezr. zenekara. 2. Prolog: Irta dr. Borsodi Lajos, elmondja dr. Kartal Árpádné. 3. Magyar dalok: Énekli Orosz Margit, cigányzene kísérettel. 4. Wagner: Előjáték a nürnbergi mesterdalnokokból. Előadja a 29. gy.-ezr. zenekara. 5. A vén kuruc. Melodráma. Szavalja: Engel Maca, harmoniumon kíséri dr. Pollák Gyözőné, zongorán Liszt Ilonka, csellón Orsó Géza, hegedűn Mison L. 6. Liszt: I. Magyar Rapszódia. 7. Kiképzés. Bluet. 8. Oberthor Prokop: A leipzig-i csata. Zenei hangulatkép. Előadja a 29. gy.-ezr. zenekara. 9. Cigánytánc. Előadják: Vajdáné Burget Rózsika és Burget Viola. 10. Záróinduló. Előadja a 29. gy.-ezr. zenekara.

A hangverseny iránt általános az érdeklődés s előreláthatólag minden tekintetben fényes sikere lesz. Belépőjegyek már most előreválthatók Mangold Lipót könyvkereskedésében.

— A szabad liceum előadása. A kultúregyesület nagybecskereki szabad liceumában holnap vasárnap délután dr. Borsodi Lajos jeles poétánk tart előadást a kisvárosról. Az előadás, amely bizonyára nagy élvezetet fog nyújtani, délután 4 órakor kezdődik a Kaszinó nagytermében. Belépődíj nincs.

— Magyar polgári biztosok Szerbiában. A belügyminiszter medzihradnei Medzihradszky Miklós dr. verseci tb. rendőr-főkapitányt, főispáni titkárt a valjevói, Szvoboda Sándor pancsovai tb. rendőrkapitányt a jagodinai kerületi parancsnoksághoz vezető polgári biztosokká nevezte ki. Pesztalics József dr. pancsovai katonai ügyi tanácsos már ösz óta a sabáci kerületi parancsnokságnál működik vezető polgári biztos minőségben.

— Dr. Brájer Lajos felolvasása Bécsben. Dr. Brájer Lajos a „Fiumei Estilap” felelős szerkesztője, aki országos nevű műfordító, legutóbb Bécsben felolvasást tartott a magyar költőkről. A felolvasásról úgy a bécsi, mint a budapesti lapok nagy elismeréssel emlékeztek meg s a „Világ” például a következőket írta a felolvasásról:

„Az ismert kiváló magyar műfordító, dr.

<p>Telefon 330.</p> <p>VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.</p> <p>Szombaton, február 5-én két előadás: 5 és fél 9 órakor.</p> <p>A Nordisk Films Compagnie legújabb szenzációja.</p> <p>A halálballet.</p> <p>Szenzációs artista dráma három felvonásban, a legjobb dán művészekkel.</p> <p>Gyönyörű kísértő műsor.</p>	<p>Telefon 330.</p> <p>Vasárnap, február 6-én négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor.</p> <p>Értelem szenzáció, a légy Lotte Neumann felújítja, a „Deutsche Biograph” új műsorának</p> <p>A v a s g y ü r ü.</p> <p>Nagyhatású társad. dráma 4 felv. A főszerepben Lotte Neumann és Zelnik Frigyes.</p> <p>Elsőrangú kísértő műsor.</p>
---	---

Brájer Lajos szombaton este a Die Scholle nevű bécsi egyesületben az utóbbi évek magyar lírai produkcióját ismertette, majd saját fordításában bemutatta Ady Endre, Babits Mihály, Szaboleska Mihály, Ignóty, Szilágyi Géza és mások költeményeit. A nagyszámu közönség nagy tetszéssel fogadta a magyar költők verseit és a felolvasót lelkesen ünnepelte.

— **Az ev. ref. egyház köréből.** A református templomban vasárnap d. e. 10 órakor Domján Lajos módosi lelkész fog prédikálni. Ugyancsak ő fog háborus verseiből egynehányat felolvasni este a Kaszinó nagytermében tartandó tea-estélyen, melyen ezenkívül még több ének, zene, szavaltat és más műsor szám lesz. Az estély tiszta jövedelmét a fronton küzdő katonáink számára való adományok céljára fordítják s ezért felülfizetéseket köszönettel fogadnak. Jegyek válthatók Szalay lelkésznel a református paplakon és este a pénztárnál. Egy jegy ára 1 korona, fenntartott hely 2 korona.

— **A sertéshus- és sertéshuskészítmények maximális ára Torontálvármegyében.** A belügyminiszter fölhatalmazta a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy törvényhatóságuk területén a helyi viszonyoknak megfelelően állapítsák meg a sertéshus, szalonnafélék és sertéshuskészítmények maximális árát. Jankó Ágoston alispán Torontálvármegye területére most állapította meg a fenti élelmiszelegyek legmagasabb árát és pedig a következőképpen:

Nagybecskerekén, Nagyikindán és Zsombolyán a maximális árak a kilogrammonként a következők:

Friss sertéshus:	
comb, taraj	4.60 K.
karaj	5.—
Füstölthús	6.—
Szalonnafélék:	
sózott szalonna	6.—
füstölt	6.40
paprikás	6.40
főzött (abált)	6.40
csemege szalonna	7.—
Sertéshuskészítmények:	
nyers kolbász	6.—
füstölt	7.—
májás- és véreshurka	4.—
disznósajt	4.—
Sonka:	
egészben füstölt, nyers	6.40
főzött csonttal	8.—
csont nélkül	10.—
fölszeletelve főzött	12.—

A járási székhelyeken (Zsombolya kivételével):

Friss sertéshus:	
comb, taraj	4.40 K.
karaj	4.80
Füstölthús	5.60
Szalonnafélék:	
sózott	6.—
füstölt	6.20
paprikás	6.20
főzött	6.20
csemege	7.—
Sertéshuskészítmények:	
nyers kolbász	5.60
füstölt	6.60
májás- és véreshurka	4.—
disznósajt	4.—
Sonka:	
egészben füstölt, nyers	6.40
főzött csonttal	8.—
főzött csont nélkül	10.—
fölszeletelve	12.—

A vármegye többi összes községeiben:

Friss sertéshus:	
comb, taraj	4.20 K.
karaj	4.60
Füstölthús	5.60
Szalonnafélék:	
sózott	6.—
füstölt	6.—
paprikás	6.—
főzött	6.—
csemege	7.—
Sertéshuskészítmények:	
nyers kolbász	5.20
füstölt	6.20

májás- és véreshurka	4.—
disznósajt	4.—
Sonka:	
egészben füstölt, nyers	6.—
főzött csonttal	7.60
csont nélkül	10.—
fölszeletelve	12.—

A prágai és kassai sonka, valamint a szalámi ára nines maximálva. Az itt közölt árak a további rendelkezésig érvényesek.

Dr. Szentkláray Jenő — Aracs községhez. Szentkláray Jenő dr. apátkanonok, a magyar Tudományok Akadémia tagja, Aracs község diszpolgárává való megválasztása és az erről szóló községi képviselőtestületi határozat átvétele alkalmával a következő levelet intézte Aracs község képviselő testületéhez, és előljáróságához mint kedves földeléhez és barátaihoz:

„Mély megilletődéssel vettem — éppen születésem 73-ik évfordulóján — az Erdemes Előjáróság f. évi január hó 15-én 362-ik szám alatt kelt becses levelét és a hozzá csatolt képviselőtestületi jegyzőkönyvet, melyekkel engem értesíteni méltóztattak, hogy Aracs község Képviselőtestülete 1915-ik évi november 2-ikán tartott ülésében igénytelen csekélységet, ötven éves írói jubileumom alkalmából, egyhangú lelkes határozattal Aracs község diszpolgárává választotta.

E választásban én életem egész tevékenységének tevékenységem eszményi irányzatának, közérdekű fáradozásaim eredményeinek méltó elismerését, legszebb jutalmát látom.

Midőn e kintintésemért szeretett szülővárosomnak ezennel forró hálámát küldöm és megválasztásomat örömmel elfogadom, van szerencsém egyszeremind kijelenteni, hogy a diszpolgári címet büszkén fogom viselni, nem ugyan a magam ékességére, hanem Aracs községe diszre, a mire szerény hatáskörömben s tölem telhetőleg törekedni fogok. Hűséges polgára leszek szülővárosomnak s minden hazafias, nemes és közhasznú igyekezetek előmozdításában készséges szolgálja, polgártársaimnak őszinte jóakaró barátja.

Engem a kegyeletnek kötelekei is szorosan kapcsolnak szeretett szülővárosomhoz. Irodalmi műveim tanúságot tesznek róla, mennyire szívembe zártam Aracsot, mennyire megbecsültem nevét, első lévén az országban, ki felkutattam s megírtam multját, bekiaván azt hazánk tudományos irodalmába. Gyengéd érzelmi mozzanatok is azonképpen a szeretet melétségével ápolják szívemben a Szülővárosomhoz való ragaszkodást. Talán fennáll még Aracs az a szegényes kicsi haz, az én családi otthonom, ahol ifjuságom boldog éveit töltöttem, ismereteim és nevelésem alapvető elemeit szereztem s ahonnan küzdelmes életpályámra elindultam. A gondviselés akaratából csaknem 20 esztendőig lekipásztora is voltam szülővárosomnak, élvezve a hosszú idő alatt Aracs község kegyuri javadalmát, előzekony és jóságos támogatását egyházam kormányzata, az ifjuság iskolai oktatása s híveim érdekeinek felkarolása tekintetében. Ugyancsak Aracs szentelt földjében nyugosznak drága jó Edesatyám, testvéreim, rokonaim, barátaim és számos híveim hamvai. Mind olyan mozzanatok, melyek naponta éppen oly élénken foglalkoztatják szülővárosom iránti kegyeletemet, mint amilyen ritka hűséggel megőrizte Aracs községe az én emlékezetemet, a távolban sem feledkezőn meg rólam, ki már 23 éve költöztem el hazulról.

De Aracs községe előjáróságának és képviselőtestületének kedves figyelme most újra közelébb hozott benünket egymáshoz. Polgára lettem szülővárosomnak s most már újra otthon érzem magamat. Ha a jóisten egészségemnek és életemnek kedvez, eltökélt szándékom visszontláni Aracsot, hogy személyesen is megköszönjem diszpolgári kintintésemet és kezet szorítsak szeretett földelimmel és polgártársaimmal.

Aracs községe nagy örömmel vette nagy-névi szülőltjének és diszpolgárának Szentkláray Jenőnek szép levelét s nagy lelke-

sedéssel várják az aracsiaik, hogy Szentkláray körükben megjelenjen és őt otthon személyesen is üdvözölhessék.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépkezelők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1916. évi február hó 6-án reggel 8 órakor a m. kir. államasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerű felszerelt kérvények a m. kir. ipartelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. címezve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **A halálbaletti.** Szenzációs és nagystíli filmdramát mutat be a Városi Mozi. Ma ugyanis színtre kerül „A halálbaletti” című Nordiskfilm, amely az artistavilágban mutat be nagyszerű képeket érdekes, izgalmas mese keretében. A drámán kívül szép kísérő műsor is lesz.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Váci Dezső rk. napsz. és Schröder Mária rk. — Tatár Kiss Imre ref. pénzügyőri szemléző és Benó Ilona rk. — Jólai Mátyas rk. napsz. és Dudás Erzsébet rk. — Meisler Ferenc rk. cukorkagyári raktárnok és Herman Anna rk. — Jovanovics Sebő gk. lókereskedő és Sztojko Piroska gk. — Fardi Miklós gk. lókereskedő és Schmidt Katalin rk.

Születések: Turinszki Szvetozár gk. földmives fiu. — Wersching József rk. kömüves leány. — Turinszki György gk. napsz. leány. — Kanaeski István gk. földm. fiu. — Bárca György rk. máv. vonatfekező fiu. — Varga István ág. h. ev. máv. s. fekező fiu. — Szelgrád István rk. máv. fekező fiu. — Nagy Mihály ref. posta és távirda s. ellenőr leány.

Halálozások: Valkó József rk. 82 éves magánzó aggkór. — Rávit Zagorka gk. 15 hónapos béhurut. — Radicev Milivoj gk. 26 éves napsz. tüdővész. — Grubacski Szvetiszlav gk. 6 hónapos göresök. — Turinszki Teofil gk. 11 napos göresök. — Vass Gizella rk. 9 hónapos göresök. — Szücs Julianna rk. 60 éves napsz. májlob. — Glisován Dusan gk. 51 éves földm. tüdővész. — Schillesz Péter rk. 35 éves bádagos tüdővész. — Nesztorov Vojin gk. 20 éves napsz. tüdővész. — Krunics Lázárné gk. 83 éves aggkór. — Mirkov Vitályos gk. 51 éves földmives tüdővész. — Özv. Turinszki Pálné gk. 64 éves agyguta. — Nagy Gábor ref. 25 éves fogházór tüdővész. — Schlitter Paula rk. 21 hónapos vörheny.

EGYETLEN CIKK,

mely több mint 10 év óta nem drágult meg: a valódi

Yes-zappan

Ára 1 korona 50 fillér.

Legököltesebb és legkellemesebb illatu pipere-zappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES PUDER 1, 3, 5 korona dobozonként. — YES KRÉM 3 korona tégelyenként.

Mindenütt kapható!

Magyarországi főraktár:

ERÉNYI BÉLA Diana gyógyszertára
Eudapest, Károly-körut 5.

Irodalom.

(*) **Dr. Kovács Sándor: Hogyan gyakoroljunk?** Régióta ismert tény, hogy a gyakorlásnak nemcsak mennyisége, hanem minősége is döntő befolyásu az elérhető eredményre. A zenepedagógusok ezt jól tudják. De ezirányu összes utasításaik igen általános kijelentésekben, mint „lassan gyakorolni”, vagy „külön kézzel gyakorolni” szoktak kimerülni. Hány fiatal zongorista akadt már meg a „hogyan gyakoroljak?” problémáján! E kérdés megoldása ma, mikor a hangszerstanulás oly általánossá vált és amikor az előadó művésztől a szellemi és technikai készség oly magas fokát kívánjuk meg, égetőbb, mint valaha. Hiszen a helyes gyakorlás nemcsak a végleges siker alapfeltétele, hanem rendkívül: idő- és erőmegtakarítást is jelent. A zenepedagógia ezt az alapvető problémáját világítja meg dr. Kovács Sándor könyve. Felhasználva a modern kísérleti lélektan és kísérleti pedagógia eredményeit, a gyakorlás pontos rendszerét állapítja meg a szerző,

mely a leendő zenész munkájának minden mozzanatára vonatkozólag pontos utmutatással szolgál. A helyes gyakorlás lényegét szerző a tanulás testi és szellemi részének eljátszásában látja. Főelvül állapítja meg: a szellemi részt tudatossá és a testi részt automatikussá tenni. Azután a zenemű megtanulásának fejlődési fokozatait írja le teljes részletességgel, kezdve az általános tájékozódás, egész a legaprólékosabb művészi részletmunkáig. Végül a nyilvánosság előtt való játékról ad hasznos tanácsokat e könyv, mely zenét tanulók körében bizonyára nagy örömet fog kelteni, mert nagy alaposággal és rendszerességgel oly mindennap felmerülő kérdéseket világít meg, melyeknek tudományos megoldásával eddig még nem próbálkoztak meg. A könyvet Rózsa-völgyi és Társa es. és kir. udvari zenemű- és könyvkiadó cég. Budapest, IV., Szervita-tér 5. adta ki. Ára 1 korona 50 fillér.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

Perzsia hadat üzen Angliának, Oroszországnak és Franciaországnak.

Budapest, febr. 5. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. Konstantinápolyból sürgönyzik:

A perzsa kormány kijelentette, hogy Perzsia hadat üzen Angliának, Oroszországnak és Franciaországnak. A hadüzenetről szóló hírt Konstantinápolyban nagy örömmel fogadták.

megszerűen bavit a harctéren küzdőknél és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K -80, 140, F--

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I, Elisabethstr. 6. Károkelteti szétküldés.

Metianu metropolita meghalt.

Budapest, febr. 5. A „Torontál” eredeti távirata. Mint Nagyszébenből sürgönyzik, Metianu János gör. kel. román metropolita, ott tegnap 78 éves korában meghalt.

A szerb különbéke.

Budapest, febr. 5. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

A Neues Wiener Tagblatt arról értesül, hogy beavatott helyen a monarchia és Szerbia közötti külön békéről mit sem tudnak.

Elsülyesztett orosz hajó.

Budapest, febr. 5. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. Bukarestből sürgönyzik:

A „Theosipasti” görög hajót, ame-

lyet az oroszok megvásároltak, Odessza felé menet, német buvárhajó elsüllyesztette.

Az elfogott Appam gőzös.

Budapest, febr. 5. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

Newyorki távirat szerint, a német hajó által elkobzott „Appam” gőzös értéke százezer font, hajórakománya 150 ezer font s azonkívül a gőzösn még negyvenezer font arany volt.

Pályázat házvezetőnői állásra.

A Délmagyarországi Tanítóegylet nagybecskereki konviktusában betöltendő a házvezetőnői állás, melynek javadalma: évi 400 K készpénzfizetés, egy szoba fűtéssel, világítással, továbbá élelmezés és mosás a konviktusban

Ezen állásra pályázhatnak intelligens, a háztartáshoz értő nők.

A házvezetőnő szegődményes minőségben alkalmaztatik a felügyelő bizottság által.

Pályázati kérvények a felügyelő bizottság elnökéhez **Wéglig István** igazgatóhoz (Nagybecskerek, Honvéd-utca 5.) nyújtandók be, akitől a házvezetőnő kötelemeire vonatkozó részletek is megtudhatók.

Pályázati határidő f. é. február 10.

Alkalmaztatás esetén az állás azonnal elfoglalandó.

A felügyelő-bizottság.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gottmann Jakabné és fiai, Küttel

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképezés:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműteterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.
Mattern Mihály, Juranics-u.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Prokisch Gyula, Hunyadi-utca

Női kalap- és kézimunkauzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Küttelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Nagybecskereki Népbank részvénytársulat

A „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat“ t. c. részvényesei az 1916. évi február hó 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

XXIX. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak.

Naplend:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az 1915. évi mérleg előterjesztése.
3. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
4. Felmentvény megadása.
5. Mérleg megállapítása s a tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
6. A választmány kiegészítő választása.

Nagybecskerek, 1916. évi január 29-én.

Az Igazgatóság.

Zármérlegünk a hivatalos órákban Intézetünk helyiségében megtekinthető.

13. §. A közgyűlésen minden részvényesnek, kinek részvénye legalább egy hónappal a közgyűlés összeülése előtt a részvénykönyvben nevére átíratott, van szavazati joga. Minden egyes részvény feljogosítja annak birtokosát egy szavazatra, de 20 szavazatnál többet senki sem egyesíthet magában. Minden szavazatképes részvényes magát más szavazatképes részvényes által helyettesítheti, utóbbi azonban meghatalmazás alapján gyakoroltakkal együtt 20 szavazatnál többet le nem adhat. Nők meghatalmazottak által gyakorolják szavazati jogukat, a gyámság vagy gondnokság alatt állók és jogi személyek törvényes, illetőleg szabályszerű képviselőik útján, ha ezen képviselők nem is részvényesek. Az ilyen képviselő sem gyakorolhat többet 20 szavazatnál.

14. §. Minden részvényes, aki szavazati jogával élni kíván, tartozik legalább 3 nappal a közgyűlés összeülése előtt a saját nevére szóló részvényeket a nem esedékes szeilyényekkel együtt a bank pénztáránál letéteményezni. Erről neki elismervény adatik, mely részére a közgyűlésnél igazolásul szolgál.

277—1916. szám.

796—3.1

Pályázati hirdetés.

Karlovai segédjegyzőségénél az iktatás és az irodai kezelési teendőkben járatos jó írásművelő **írnok** (férfi vagy nő) **alkalmazást nyer.** Fizesése havi 90 K és a marhalevél jövedelme. Ajánlatok írásban alulírottához intézendők. Karlova, 1916 január 30.

Bossán jegyző.

A törökbecsei járás főszolgabirójától.
539—1916. szám. 795—3.1

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó **Aracs** községben megüresedett **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **1916. évi március hó 1. napjáig** nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő: 1600 K fizetés, 240 K lakbér és 120 K utiátalány.

A választás napját később fogom kitűzni.

Törökbecse, 1916. évi január hó 29. napján.

Báró dr. Csávossy Ignác s. k.,
főszolgabíró.

Elesett hősök exhumálását, hazaszállítását,

szükséges okmányok és engedélyek megszerzését, előnyös n eszközöl

BENCZE ANTAL ÉS FIA
temetkezési intézet NAGYBECSKEREK, a Nemzetközi Halottszállítási Egyesület tagja.

789—40.3

Törvényes védjegy szabadalom.

Jótállás az irtás tökéletes eredményeért. =

Reitter Oszkár nagybecskereki fajbaromfi tenyésztőnek találmánya a

Patkánin

főülmul eddig ismert mindenféle patkányirtó szert, (nem mérge) emberre, állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elég 120—150 patkány biztos kiirtásához.

Ismertető leírást, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány doboz használandó a teljes kiirtáshoz — kérésére ingyen küldök. Torontálmegyében kizárólag kapható: **BERÉNYI BÓDOG** vaskereskedésében Nagybecskerek. Telefon 2—23.

(247—50 8*)

BIZTOS ÉS TÖKÉLETES IRTÁSÉRT JÓTÁLLÁS!

Nemzetközi Halottszállítási iroda —

Temetkezési Intézetek Egyesülése
Budapesti iroda: VIII., Üllői-ut 14. I. em. I.
Telefon: József 32—12.

Elhunyt hőseinknek exhumálását, hazaszállítását és az ezekkel kapcsolatos összes teendők végzését, kegyeletesen, szakszerűen, gyorsan és a legmáltányosabb feltételek mellett intézi.

Az ország minden részében és a külföldön mindenütt működő tagjai a megbízásoknak akadálytalan és gyors teljesítését teszik lehetővé. (775-42)

Fogolytáborok! Kórházak! Uradalmak!

részére

Szanitéc kenőcs

ideális tetűirtószer, úgy az emberen, mint az állatokon előforduló

összes

tetűfajokat teljesen kiirtja. Kapható 1 koronáért patikákban és drogériákban. Nagybani főraktár Auber gyógytár, Mohács.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

voltitkai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében

M E G H I V Ó .
Az Első Jánosföldi Takarékpénztár R.-T.
X. évi rendes közgyűlését

1916. évi február hó 20-án délután 1 órakor a helybeli iskola V-VI. osztálytertermében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket ezennel tiszteletteljesen meghívjuk.*)

N a p i r e n d :

1. Jegyzőkönyvvezető kijelölése. Két hitelesítő választása, kik a választásnál szavazatszedők lesznek.
2. Igazgatósági jelentés, az 1915. évi zárméreg előterjesztése. Felügyelő-bizottsági jelentés
3. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslat és a felmentvény megadása feletti határozat.
4. Igazgatósági választás 5 évre.
5. Esetleges indítványok.

Jánosföldre, 1916. január hó 24-én.

Az igazgatóság.

*) Alapszabályaink 15. §-a értelmében a közgyűlésen szavazatképesek mindazon részvényesek, kik részvényeiket a szelvényeikkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézeti pénztárnál letétbe helyezik.

E I N G A D U N G .

Die Erste Jánosföldi Sparkassa Aktien-Ges.
hält am 20. Feber 1916. Nachmittags 1 Uhr, im Schullokale der V-VI. Klasse ihre

X. ordentliche Generalversammlung

zu welcher die p. t. Aktionäre höflichst eingeladen werden.*)

Tagesordnung:

1. Nominierung des Protokollführers, Wahl zweier Aktionäre zur Authentifikation des Generalversammlungsprotokolles, welche bei der Wahl zu gleich als Vertrauungsmänner fungieren.
2. Direktionsbericht. Vorlage der Schlussbilanz vom Jahre 1915. Bericht des Aufsichtsrates.
3. Beschluss über Antrag betreffs Verteilung des Reingewinnes und über die Erteilung des Absentioriums.
4. Wahl der Direktion auf 5 Jahre.
5. Etwaige Anträge.

Jánosföldre, am 24. Januar 1916.

Die Direktion.

*) Im Sinne des § 15 der Statuten sind in der Generalversammlung stimmberechtigt all' jene Aktionäre, die ihre Aktien sammt Koupous wenigstens 3 Tage vor der Generalversammlung in die Kassa des Institutes deponieren

Vagyon. — Aktiva.

Mérleg-számla.

Bilanz Konto.

Teher. — Passiva.

Pénzkészlet — Kassavorrát — — — — —	25649	17	Részvénytőke — Aktienkapital — — — — —	160000	—
Követelések pénztézeteknél — Guthaben bei Geldinstituten — — — — —	55919	03	Általános tartalékalap — Allgemeiner Reservefond — — — — —	57131	—
Csekkszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál — Guthaben bei der k. ung. Postsparkassa — — — — —	310	07	Értékpapír-árfolyamkülönbözöti tartalékalap — Kursdifferenzenreservefond — — — — —	2000	—
Leszámitott váltók — Eskomptierte Wechsel — — — — —	711972	—	Ingatlan értékesítési tartalékalap — Realitäten Wertverminderungs Reservefond — — — — —	2000	—
Jelzálogkölesönök — Hypothekar-Darlehen — — — — —	207722	59	Takarékbetétek — Spareinlagen — — — — —	501753	23
Saját értékpapírok — Eigene Wertpapiere — — — — —	110231	25	Visszleszámitott váltók — Reeskomptierte Wechsel	172138	—
Függő értékpapírkamat — Aushaftende Wertpapierzinsen — — — — —	2120	75	Engedményezett váltókölesönök — Cedierte Wechsel-Darlehen — — — — —	54513	—
Kintlevőségek bankoknál — Ausstände bei Banken — — — — —	3332	30	Engedményezett jelzálogkölesönök — Cedierte Hypothekar-Darlehen — — — — —	190480	—
Saját ingatlanok — Eigene Realitäten — — — — —	60196	—	Lombard kölesön — Lombard-Darlehen — — — — —	17275	90
Előlegek hadikölesönökre — Vorschusse auf Kriegsanleihen — — — — —	493196	48	Hitelezők — Kreditoren:		
Gabonakészlet — Getreidevorrát — — — — —	2027	46	Hitel idegen hadikölesönökre — Kredit auf fremde Kriegsanleihe — — — — —	493196	48
Adósok (jelzálog. biztosítva) — Debitoren (hypotekarisch sichergestellt) — — — — —	76345	86	Különféle befizetések — Diverse Einzahlungen — — — — —	115975	52
Leltár, leírás után — Inventar nach Abschreibung — — — — —	700	—	Ingatlan jelzálogkölesön — Realitäts Hypothekar-Darlehen — — — — —	7725	03
Váltóúrlapok — Wechselblankette — — — — —	132	72	Jelzálogkölesönökből visszatartva — Von Hypothekar-Darlehen zurückbehalten — — — — —	5012	79
Hátralékos jelzálogrészletek — Rückständige Annuitäten	12481	67	Fel nem vett osztalék — Unbeobehene Dividende — — — — —	151	50
Átmeneti tételek — Transitorische Posten — — — — —	10910	72	Átmeneti tételek — Transitorische Posten — — — — —	1828	—
Átmeneti kamatok — Transitorische Zinsen — — — — —	4647	80	Átmeneti kamatok — Transitorische Zinsen — — — — —	12032	37
			Tiszta nyereség — Reingewinn — — — — —	14683	05
	1807895	87		1807895	87

*) Ebből K 656262 — jelzálogilag biztosítva
Davon K 656262 — hypotekarisch sichergestellt

Tartozik. — Soll.

Üzleti eredmény-számla. — Geschäfts Ergebnis-Konto.

Követel. — Haben.

Betétkamatok — Einlagezinsen — — — — —	18550	79	Nyerességátmozat az 1914 évről — Gewinnvortrag vom Jahre 1914 — — — — —	336	21
Betétkamatazó — Einlagezinsensteuer — — — — —	1855	07	Bankkövetelések utáni kamatok — Zinsen nach Bank-Guthaben — — — — —	501	15
Visszleszámitolási kamatok — Reeskomptezinsen — — — — —	22596	96	Váltókamatok — Wechselzinsen — — — — —	59030	91
Engedményezett váltókölesönkamatok — Cedierte Wechsel-Darlehen — — — — —	4980	83	Jelzálogkölesönkamatok — Hypothekar-Darlehenszinsen	14470	70
Engedményezett jelzálogkölesönkamatok — Cedierte Hypothekar-Darlehenszinsen — — — — —	10713	05	Értékpapírkamatok — Wertpapierzinsen — — — — —	5085	35
Értékpapírelőleg-kamatok — Lombardzinsen — — — — —	2067	15	Ingatlanok jövedelme — Realitäts Erträgnis — — — — —	5251	10
Ingatlan terhelő jelzálogkölesönkamatok — Realitäts-Darlehenszinsen — — — — —	290	95	Különféle kamat és jutalék — Diverse Zinsen und Provisionen — — — — —	6524	11
Üzleti és ingatlanadó — Geschäfts- und Realitätssteuer	4781	64			
Napdíjak — Tagesdiäten — — — — —	642	—			
Fizetések — Gehalte — — — — —	5760	—			
Üzleti költség — Geschäftsspesen — — — — —	2249	85			
Leírás — Abschreibung:					
A leltár értékéből — Vom Inventarwerte	15538				
Árfolyamvesztés értékpapíroknál — Kursverlust bei Wertpapieren — — — — —	359	75			
Kétes váltók leírása — Dubiose Wechsel-Abschreibung	1563	06			
Tiszta nyereség — Reingewinn — — — — —	14683	05			
	91249	53		91249	53

Jánosföldre, 1915. december hó 31-én. — Jánosföldre, am 31. Dezember 1915.

A pénztárkezelésért — Für die Kassa-Gebahrung:
Ziegler Mihály s. k.

Guth Jakab (hadbavonult — ingerüekt).
vezérigazgató — leit Direktor.

A könyvelésért — Für die Buchhaltung:
Heri Jakab s. k.

Az igazgatóság — Die Direktion:

- Engelmann Wilhelm s. k.** **Franz Anton s. k.** **Franz János** (hadbavonult — ingerüekt). **Guth János s. k.**
Guth Mátyás (hadbavonult — ingerüekt). **Hepp Miklós s. k.** **Heidenfelder Lajos** (hadbavonult — ingerüekt). **Klein Miklós s. k.**
Maszer Mátyás s. k. **Rothsching Miklós** (hadbavonult — ingerüekt). **Seier József s. k.**

Megvizsgálta és rendben találta — Geprüft und richtig befunden:
Jánosföldre, 1916 január hó 29-én — Jánosföldre, am 29. Jänner 1916

A felügyelő-bizottság — Der Aufsichtsrat:

- Bandenburg Johann s. k.** **Baumann János s. k.** **Engelmann Mathias s. k.** **Neudenbach Péter s. k.** **Tengler János s. k.**
elnök — Präses.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.